

Thema: 'de kerk heeft afgedaan...'

Halo Piet,

Denise en Hendrik-Jan gaan trouwen! In Veenhuizen, of all places...

Niet dat hij "zit", maar deze locatie heeft alles wat dit uitbundige en humoristische stel zoekt bij het maken van unieke herinneringen in hun leven.

Omdat ik in gezin en familie regelmatig in beeld ben bij bijzondere diensten en huwelijken van neven en nichten en de eigen kinderen, komen Denise en Hendrik-Jan langs voor een goed gesprek met mij.

Ze willen eerlijk zijn en daarom moet ik niet in beeld als dominee op de trouwdag. Ze hebben al lang niets meer met de kerk of de gemeente. Ze zijn wel religieus en branden kaarsjes voor mijn overleden vader als ze op vakantie zijn of als de gelegenheid zich voordoet, maar mij in beeld brengen op hun trouwdag met liederen en gebeden en een handoplegging voor de zegen was mooi voor Willemijn en Christiaan (onze oudste dochter en haar man). **Voor hen zou het huichelen zijn en dat mag nooit;** een levensles overgedragen door beide ouderstellen.

Ik ben trots op ze dat ze deze eerlijkheid aan de dag leggen en ga met veel ontspanning naar de gevangenis, verderop dit jaar.

"Ik vind de kerk sowieso een rare plek" zegt Denise. (Denise is als Colombiaans adoptief dochter (met een natuurlijke hang naar het Katholicisme) met veel liefde opgenomen in de armen van ouders die via Drachten, Hoogezand als woonplaats vonden).

"Als je in de kerk komt hangt er zo'n beeld van Christus aan een kruis. Ik weet dat Jezus daar hangt voor de zonden van de wereld. Daarom kon God de mensen vergeven. Als ik mijn zonden belijd, dan kan ik ook een christen worden.

*Maar wat heb ik te belijden aan verkeerde dingen? Ik zou het echt niet weten. Ik kan me niet bedenken wat het eerlijk of redelijk maakt dat Jezus daar hangt voor mijn verkeerde dingen in het leven. Het had voor mij gewoon niet hoeven en **een God die dit van z'n zoon vraagt kan ik maar moeilijk een God van Liefde vinden.**"*

Hendrik-Jan is het met haar eens. Al heel lang. Hij liep van een tussenjeugd-avond weg in de kerk in Delfzijl, omdat hij vond dat je daar niet eerlijk kon zeggen dat je niet bang voor Homo's bent en dat dat om te beginnen gewone mensen zijn. Als je alleen zo bij God kunt horen, dan maar helemaal niet.

De kerk staat voor hen voor verplicht bij elkaar komen rond een verhaal over een God die zij niet kunnen begrijpen en nog minder waarderen. Dat ze dat op straf in het hiernamaals zou kunnen komen te staan is een aanname die ze verre van zich werpen. Ondertussen werken ze in onderwijs en zorg en zijn ze van top tot teen ingesteld op beschikbaar zijn voor alles wat kwetsbaar is.

Hun eigen adoptiewens komt voort uit idealisme en een diepe wens om een kansloos kind in Colombia hetzelfde geluk te gunnen als Denise is overkomen en al maanden zijn ze intensief op die route actief.

Twee prachtmensen die Christus meer present stellen dan de gemiddelde leeftijdgenoot om hen heen. Maar niet met de bundel "Liederen voor gemeentezang". Op zondag sporten ze in de ochtend of genieten van een croissantje met sju.

Ik geniet van wat ik zie en tegelijkertijd vind ik het jammer dat lol aan gemeente-zijn zo niet meer in hun systeem zit. Ze hebben de gemeente zoveel te bieden met hun vragen en stelligheid, met hun oproer en loyaliteit. De gemeente zou er zo van opknappen! Maar ja, wat is daar voor nodig?

Ik ben benieuwd naar jouw reactie...

Tot schrijfs en groet,

Bert

Bert,

Jouw brief heeft me wel aan het denken gezet, en geeft mij een dubbel gevoel.

Aan de ene kant kan ik helemaal met de jongelui meevoelen, en pak ik al jaren met dezelfde vragen om. Vragen, die te maken hebben met begrippen en inhoud van het geloof, waarover in de kerk niet gepraat werd, of mocht worden, omdat ze met het hart van het evangelie te maken hebben en daarom 'als het ware' niet aangeraakt mogen worden. Vragen, die ook te maken hebben met het zoeken naar eigen waarachtigheid, authenticiteit en geloofwaardigheid. Ik zoek om die reden in de kerkgeschiedenis en ben er haast van overtuigd, dat daar veel is misgegaan... en nog steeds mis gaat.

Aan de andere kant is er ook het gevoel, dat er in dat alles (traditie van geloof en kerk) toch iets aanwezig moet zijn, dat van levensbelang is voor de mens en dus ook voor mijn leven.

Misschien zou je dat kunnen benoemen als **het zoeken naar een antwoord op bepaalde basisbehoeftes van de mens**. Behoeftes aan veiligheid, zekerheid, geborgenheid, 'basic trust', maar ook behoefte aan menselijke waardigheid en betekenis, en vandaaruit ook behoefte aan 'eeuwig leven'. Behoeftes, die vooral betekenis krijgen wanneer ze in gevaar zijn en bedreigd worden. Denk aan gezondheid, kwetsbaarheid, rampen en niet te vergeten het sterven.

Als ik het zo opschrijf, komt bij mij de gedachte op, dat **het geloof in zijn kern bedoeld moet zijn als ('het' of 'een') antwoord op de behoeften van de mens**. Als verhaal, dat probeert alles zo te ordenen, dat ik me met mijn leven geborgen kan voelen in de wereld en dat ik van betekenis ben. Met als effect dat ik vertrouwen mag hebben in de toekomst en dat ik me durf en wil inzetten met dit verhaal, voor een betere wereld, samen met en niet tegenover of ten koste van de andere mens.

Het woord dat daarbij past is **'liefde, die zichzelf niet zoekt..'**

Eigenlijk is dit, in de notendop, het resultaat van mijn vragenderwijs geloven: zoeken naar dat wat er zich achter het geloven bij mijzelf persoonlijk afspeelt...

Ik denk, dat dit laatste wel goed bespreekbaar is met mensen, die niets meer met kerk of geloof te maken willen hebben. Het gaat dan niet meer over (de traditie van) de kerk en het geloof, maar over onszelf: ons beleven van en het zin geven aan het leven.

Een **goede illustratie** hiervan vind ik het grote gebeuren van **'the Passion'**, waarin poplieders van vandaag (met of zonder geloofsachtergrond) een plaats en betekenis krijgen in een aloud verhaal. Het zijn **liederen, die allemaal raken aan de bovengenoemde basisbehoeften van de mens, met als sleutelwoord 'liefde', die meer is dan uiterlijk vertoon.**

Het is ook heel goed te begrijpen, dat veel christenen (*'die van die traditie'*) er moeite mee hebben, omdat ze het gevoel hebben, dat aan het oorspronkelijke verhaal geweld wordt aangedaan en dat het daarmee niet meer als 'christelijk' bestempeld kan worden.

Misschien kun je ook wel zeggen, dat op deze manier aan de kerk getoond wordt, dat de verhalen van de traditie weinig of geen betekenis meer hebben, maar dat de kern, die te maken heeft met de basisbehoeften van de mens wel gezocht wordt en dat er vertrouwen mag zijn, dat die ook aanwezig is.

Misschien zou je zelfs wel moeten concluderen, dat God een andere weg gevonden heeft om Zijn Boodschap beter en opnieuw zichtbaar en tastbaar te maken voor deze tijd. Al dan niet gezien en herkend door mensen met of zonder geloof.

Dan hangt het ervan af of de kerk daarin mee zoekt, of zich verwijdert, eventueel in de vorm van een burcht die verdedigd moet worden ('een vaste Burcht...').

Vragenderwijs geloven: het is misschien een mogelijkheid om (nog) in gesprek te kunnen komen met mensen van vandaag, die het vast ook niet allemaal weten, maar die wel op zoek zijn naar authenticiteit en erkenning.

Wij moeten onszelf misschien wel wat lospellen uit de lagen van de traditie, zodat er meer van ons en ons leven zichtbaar wordt.

Dan wordt ook voor onszelf duidelijk **welke aspecten van de traditie voor onszelf van levensbelang zijn, en welke een gewoonte en sleur geworden zijn**, die alleen maar de betekenis hebben van vastigheid ('zo zijn we dat altijd gewend') en dus angst en onzekerheid oproepen wanneer we ons van de 'gebaande wegen' verwijderen.

Dat wat van levensbelang is, zal duidelijk gemaakt kunnen worden aan anderen en ons zelf, dat wat alleen nog maar de betekenis heeft van sleur zal aanleiding kunnen zijn voor heroverweging. In de zin van: kan ik hetzelfde ook anders zeggen of doen? Kan ik er ook anders tegenaan kijken, zonder iets kwijt te raken.

Ja, en dan kom ik natuurlijk vanzelf weer terug bij de vraag: ***wat zou er misgegaan kunnen zijn in de kerkgeschiedenis?***

Daar wil ik ook graag kanttekeningen bij maken. Niet als waarheid, maar wel als een vermoeden en misschien wel passend bij bovenstaand verhaal over behoeftes van mensen, dat niet alleen voor vandaag geldt maar natuurlijk ook door alle eeuwen heen gespeeld heeft.

Wordt vervolgd dus!

Groet,
Piet